

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. szeptember 6.

202 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor
Felévre 12 kor. Egy óra 2 kor
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kereskedelemellenes áramlatok.

Közgazdasági erőink igen jelentékeny részét vonják el a produktív munkától azok az áramlatok, amelyek nem képesek az egyes közgazdasági ágak harmonikus együttműködésének eszébe magasztalásra emelkedni, hanem az agrár törekvések boldogulását a kereskedelem és ipar romjain akarják elérni. Ezekről a törekvésekről a nemrég közzétett nagyértékű jelentésében így nyilatkozik a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara:

A kereskedelem- és iparellenés áramlat, mely a gazdasági szabad mozgásnak és a szabad verseny elvének gyengítésére, sőt letörésére s a közvetítő kereskedelem természetes és legitim működési körének folytonos szűkítésére, majd teljes kiküszöbölésére irányul és hazánkban az utolsó évtized alatt mindinkább elhatalmasodott, részint bizonyos agrár körök tulzolt önzéséből, részint gazdasági analfabetizmusból ered. Maga a gondolat, hogy a kereskedelmet s nevezetesen a termelés és fogyasztás között közvetítő kereskedelmet kiküszöbölni kell, tehát egyáltalán kiküszöbölni lehet, társadalmi és közgazdasági szervezetünk mellett s ameddig ez fennáll, egy lehetetlen, sőt beteges gondolat, mely teljes forradalmi felforgatás nélkül meg sem valósulhatna soha. Elég az emberiség sok ezeréves közgazdasági életének történetére és fejlődésére mutatnunk, mely a közvetítő kereskedelmet, mint közgazdasági életünk egyik nélkülözhetetlen szervét és ezeráru szervezetét létrehozta és évszázadokon, sőt évezredek át szükségképpen fentartotta. A kiküszöbölés gondolata, a történet ezeréves tényének magas szempontjából tekintve, csak szánalmas és hiábavaló törekvés, melynek minden kicsinyes, ideig-óráig tartó sikere az eddigi tapasztalás szerint rendszerint kudarccal végződik s ilyenekkel végződnie kell is, bár tagadhatatlan, hogy bizonyos ideig, amíg hatni látszik, nagy károkat okozhat és a közgazdasági élet természetes menetét megzavarhatja. Ama gondolat szülte nálunk azt a végzetes tévedést, mintha a gazdasági érdekek ápolása csak a kereskedelem és ipar háttérbe szorításával volna eszközölhető és mintha annak, aki a mezőgazdaság javát akarja, okvetlenül a kereskedelem és ipar megrendszabályozását és elnyomását is kellene akarnia. Épp ilyen tévedés az, mintha a kereskedelemnek érdeke volna az árak megdrágítása és egyedül ő okozná a nagy drágaságot. Az igazság éppen ellenkezőleg áll. Az árakat a piaci helyzet, a kereslet és kínálat diktálja és befolyással van azokra a vámok magassága is. A kereskedőnek érdeke az, hogy minél nagyobb forgalmat érjen el, ez pedig csak úgy érhető el, ha minél olcsóbb áron vásárol és minél olcsóbban ad el. Ezért kívánják a termelők a

védő- és tilalmi vámokat, sőt a behozatalnak korlátozását (kontingentását) vagy éppen megtiltását, hogy ezáltal eladó cikkeiknek nagyobb árakat biztosítsanak, míg a kereskedők minden országban az áruk vámmentes vagy minél kisebb vámokkal terhelt behozatalának, a szabad, vagy minél szabadabb kereskedelemnek adnak előnyt, minthogy ők nem kívánják megdrágítani. Az elfogultság azonban még ez egyszerű igazságok elől is elzárkózik.

A lefolyt évben sem gyengült a kereskedelem- és iparellenés irányzat, hanem az agrár körök erős, nem lankadó agitációja folytán több újabb sikert is képes felmutatni s a netáni még nagyobb sikerek elérését csakis a bekövetkezett parlamenti és kormányválság állította meg. Ellenben a kereskedelem és ipar eddigi sérelmei orvoslása tekintetében 1909-ben semmi sem történt és csak a jövőtől lehet e részben is a helyzet javulását várni.

Semmi sem történt annak a régebbi sérelemnek orvoslására, mely szerint a *hadserg terményszükségletének* beszerzésénél a kereskedelem rendeleti úton mellőztetett, illetőleg kizárattott.

A szövetkezetek állami dédeltetése a közpénzekből, tehát az üzleti világ adójából is tovább folytatást nyert.

Az *ipari szeszgyárak* deposszedálása az 1908-ik évi új szeszadó-törvény alapján szintén folytatódik. Egy fővárosi nagyipari szeszgyár és néhány vidéki meg is szüntette üzemét.

Az érzéketlenség az ipar és kereskedelem iránt abban is nyilvánult, hogy az ipar- és kereskedelemellenes irányzat által az őriési forgalom megszüntetésével oly mélyen sújtott malomiparnak érdekében még ama segítő intézkedések, például a bevételi jegyek (Einfuhrscheine) rendszerének életbeléptetése stb. tekintetében sem történt komoly, elhatározó lépés, amelyek az agrár körök helyeslését bíráják.

A hazai borkereskedelem ellen az üzleti világ minden alapos tiltakozás dacára és még a méltányossággal is ellenkező módon 1908-ban létrehozott *új bortörvénynek* betű szerinti végrehajtását erőszakolták, de most már a bortermelők is tiltakoznak például a *bornyilvántartásról* szóló, *szinte lehetetlen rendelkezések* végrehajtása ellen. Megmaradt azonban az a szegyeteljes paragrafus is, mely a borkereskedőt szabadságvesztéssel rendeli büntetni akkor, ha a termelő hamisította meg a bort s a kereskedő erről egyáltalán nem bírhatott tudomással.

Az agrár irányzat túlfengéséről és a kereskedelemellenes áramlat térfoglalásáról az immár feloszlott képviselőházban, illetőleg utolsó országgyűlésen már az 1908-ik évre vonatkozó kamarai jelentésünkben közelebbről megemlékeztünk. Az 1908-ik évi adóreform, illetőleg

adótörvények parlamenti tárgyalása kétségtelen jelét adta ez uralkodó áramlatnak. Már akkor kifejeztük aggodalmunkat az iránt, vajjon az az eredeti törvényjavaslatokon eszközölt javítások tényleg enyhíteni fogják-e a kereskedelmi és ipari osztálynak új adóterhét. Azóta eme körökben mindinkább meggyökeredzett az a meggyőződés, hogy ama törvények az iparra és kereskedelemre nézve károsak és mind általánosságban és erősebben nyilvánult az a kíváncsi, hogy ama törvények — életbeléptetés helyett, illetőleg azt megelőzőleg — megfelelő revízió alá vétesse, mire nézve az üzleti világ az új kormánytól és új országgyűléstől több méltányosságot és igazságosabb rendelkezéseket vél elérhetni.

A tőzsde és határidő-üzlet megrendszabályozására most sem hiányzott a hajlandóság és az e részbeli intézkedést nemcsak Ausztriában, de nálunk is sürgették, és csak a bekövetkezett politikai válság folytán nem léphetett ez a soha meg nem szűnő támadás jobban előtérbe. Helyes és igazságos, az egyoldalú osztályérdektől ment új tőzsdetörvényt egyébiránt maguk a tőzsdei körök is kívánnak.

UJDONSÁGOK.

— **Értekezlet az új fűtőházi telep elhelyezése ügyében.** A kereskedelmi minisztérium a vasuti és hajózási főfelügyelőség, valamint a máv. igazgatóság, a zágrábi üzletvezetőség, a fiumei osztálymérnökség, fűtőház, forgalmi főnökség, állomás főnökség és az összes hatóságok és érdekelték bevonásával ma délelőtti értekezletet tartott, melyen a fiumei új fűtőházi telep elhelyezésének kérdését tárgyalták Lukács Lipót máv. igazgatósági mérnök előadásában. Tudvalevő, hogy a szűk fiumei pályaudvar és kikötő fejlődését nagyban akadályozza az a körülmény, hogy a forgalom megnövekedésére való tekintettel nagyobbítani kell a fűtőházi, vagyis vontatótelepet, amelyet terjedelmes szén- és salak rakodóhelyekkel is ki kell bővíteni. Minthogy a pályaudvar területén levő vontató telepet tovább, meghagyni nem lehet, az államvasutak az új vontató telep elhelyezésére két tervet dolgoztak ki. Mindegyik terv építési költsége meghaladja az egy millió koronát. Az egyik terv a voloscai és trieszti utak, továbbá a rizsgyár telke által határolt Mlaccá nevű területet használja fel erre a célra, míg a másik alternatíva a köljárpályaudvar és a torpedógyár közt részben tengeri öltéssel kívánja a telepet megépíteni. Mindegyik tervnek megvannak a maga előnyei és hátrányai. A mlaccai tervnek nagy hátránya, hogy a város fejlődését akadályozza s hogy a voloscai ut forgalmát minden mozdonyut alkalmával zavarja. A pioppi telep pedig a kikötő fejlődé-

sét és új gyárüzemek létesítését gátolja. A minisztériumra tehát nehéz feladat hárul, hogy a vasut, a város, a kikötő nagyjából ellentétes érdekeit megegyeztesse.

— **Hamis hír egy koleramegbetegedéstről.** Szombaton este tíz óra felé telefonon jelentette a plassei állomásfőnökség a fiumei rendőrségnek, hogy Mlakken Ede harmincöt éves zagorini illetőségű fiumei vasuti fékező, aki Lokve felől érkezett oda, koleragyanus tünetek között megbetegedett s egy elkülönített kocsiában Fiuméba szállítják. A hír nagy izgalmat okozott a rendőrségen s miután kérdést intéztek a fiumei állomásfőnökséghez, hogy a kolerabeteget hozó vonat mikor érkezik a pályaudvarra, telefonon jelentették az esetet a rendőrorvosnak, hogy a gyanus beteget vizsgálja meg. Mikor a vonat berobogott, már a rendőrorvos s a rendőrség kiküldöttjei a perronon várakoztak, hogy a kolerában megbetegedett vasutast megvizsgálják. A rendőrorvos gondosan megvizsgálta Mlakcent s megállapította, hogy koleráról szó sincs, hanem mindössze heves gyomorrontást tapasztalt nála. A fékező is bevallotta, hogy utközben vásárolt szalámit fogyasztott el, amely már, mint a következmények igazolták, nem volt fogyasztásra alkalmas. A fenyegető kolera-veszedelem miatt izgatott vasuti alkalmazottak társuk rosszulletében kolerát véltek felfedezni s így keletkezett a szerencsére hamis koleramegbetegedés híre. Mlakcent lakásán ápolják.

— **Ellopták a bőröndjét.** Frank József fiumei napszámos tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy utközben, egyik vasuti kocsi-ból ellopták fából készült utazó bőröndjét, melyben mintegy száz korona értékű ruhajelvény volt. A károsult a lopás körülményeiről nem tudott felvilágosítást adni. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Magyar torpedók Olaszország részére.** Hosszabb idővel ezelőtt az olasz kormány negyvenöt torpedót rendelt a fiumei Withead-torpedógyárban. A torpedókat miután most elkészültek szétszedett állapotban ládába csomagolva a „Gallipoli“ olasz gőzessel Velencébe szállították.

— **A tuberkolózis pusztítása.** Egy most megjelent statisztikai kimutatás szerint a Magyarország területén 1910. februárban tuberkolózisban meghalt 6047 egyén. Januárban a halálozás száma csak 4874 volt. Az előbbi számból Fiuméra huszonkilenc esik, míg a múlt hónapban itt csak tizenkilenc volt a gümőkórban elhaltak száma. A szaporodás csak abból magyarázható, hogy tavasszal és ennek közeledtével a gümőkórosak között nagyobb a halandóság.

— **A türelmetlenség áldozata.** Gosso Mihály negyven éves zágrábi illetőségű munkás tegnapelőtt délután épen akkor ért a Via Voloscán levő déli vasuti sorompóhoz, mikor azt lebecsülték az utastest. Gosso bár látta, hogy a sorompószárny nagyon alacsonyan van, azért mégis el akart menni alatta. Türelmetlensége meg is bosszulta magát, mert a súlyos alkotmány fejbaváta úgy, hogy eszméletlenül terült el a földön. A közelben levők eszméletre téríték és értesítették az esetről a mentőket akik Gosst a lakására szállították. A vigyázatlan ember fején meglehetősen súlyos sérülést és valószínűleg agyrázkódást is szenvedett.

— **Eltűnt asszony.** Hocevar Márián Belvederen lakó fűtő bejelentette a rendőrségen, hogy huszonhét éves loitschi illetőségű felesége, született Schlesinger Mária, a múlt hét szerdáján eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. A rendőrség keresi az eltűnt asszonyt.

— **Egy trieszti bank bukása.** Triesztben a bukás szélére jutott a Banca Popolare. A banknak mindössze két millió korona az alaptőkéje. A takarékbetétek összege tíz millió korona. A bukás okát nem tudják. Egy újabb trieszti jelentés szerint tegnap délelőtti valóságos forradalom színhelye volt a bank épülete. A megriadt betevők százával álltak a bank helyiségei előtt, miután a bank palotája nem volt képes a pénzüket felvenni akaró embereket befogadni. Tizenkét óráig akadály-

tanul fizették vissza a betéteket, ismét körülbelül egy millió koronát. Miután azonban a vezetőség belátta, hogy pénztárának további megrohanását elhárítani nem képes, a run folytatása pedig az intézet tönkretételét jelenti, délből bezárta a kapukat és hirdetmény útján közölte az érdekeltekkel, hogy a bank és a betevők közös érdeke tartva szem előtt, a betétek visszafizetését egyelőre felfüggeszti. Szeptember 19-én rendkívüli közgyűlést tartanak, mely a visszafizetések dolgában határoz. A trieszti nagy pénzintézetek mindenképen kezéré járnak a Banca Popolare vezetőségének, hogy a bankot nehéz helyzetéből kiségitésük. A zavarokat hir szerint az okozta, hogy a bank egy millió korona kölcsönt adott egy isztriai papirgyárnak és ugyancsak nagyobb kölcsönt egy partvidéki csokoládégyárnak, de most mindkét gyár bajba jutott és a kölcsönt nem tudta megfizetni.

— **Az ipartestület közgyűlése.** Az általános ipartestület tegnap tartotta meg Loibelsberger rendőrtiszt, iparügyi előadó elnöklésével rendkívüli közgyűlést, mely alkalommal az új igazgatóságot választották meg.

A sikkasztó pénzeslevélhordót elítélték. Ma volt a törvényszéken Corbella Antal pénzeslevélhordó büntügyének tárgyalása, akit az ügyészség sikkasztással és névalírás hamisítással vádolt. A bizonyítási eljárás s a tanú kihallgatás során Schmiermund posta és távirófelügyelő, a fiumei postahivatal vezetője bejelentette, hogy a postakincstár 1612 korona 75 fillér kárt szenvedett, mire a törvényszék Corbellát a három havi vizsgálati fogság becsapásával egy évi börtönrre ítélte. Az ügyész és a vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Utcai verekedés.** Broznics János csavlei és Conzanni Janos metkovichii illetőségű napszámosok tegnap este a Via Duomon szerelmi kérdések miatt összevesztek, majd összeverekedtek. A verekedés zajára először rendőrök mind a kettőt be akarták kísélni, ezek azonban a rendőrökkel dulakodni kezdtek. Végre sikerült Broznicsot és Conzannit a rendőrségre előállítani, ahol Broznics a rendőröket többször mellbevágta, majd késével szúrásait fenyegette meg őket. A rendőrség a veszekedőket letartóztatta s az iratokat áttette az ügyészséghez. Hatóság elleni erőszak és életveszedelmes fenyegetésért vonják majd mindkettőt felelősségre.

— **Automobil és villamos karambolja.** Tegnap délután az F. 8. számú automobil a Lloyd-szálloda előtt összeütközött a 27. számú villamoskocsival, melynek első részét behorpasztotta. Kevéssel aztán az F. 8. számú gépkocsi az F. 502. számú automobilnak ment neki, mely alkalommal az előbbinek az acétillén lámpája törött össze. Az automobil végre, miután egy öreg embert is elütött, folytatta az útját. A kettős balesetnél rendőr nem volt látható.

— **Uszóverseny Abbáziában.** Tegnap délután tartotta meg a „Wiener Amateur Schwimm Klub“ évenként szokásos abbáziai uszóversenyét. A versenytől a legjobb magyar uszók, Halmay, Las Torres, Toldi, Hajós, Zachár stb. távollattartották magukat, úgy hogy mindössze nyolc számban talákoztunk 1—1 magyar uszó nevével. Ezek közül ötben elsőnek és háromban másodiknak jutottak be a magyar uszók és ha Elek (M. A. F. C.) a 100 méteres mellúszásban ki nem adja teljes erejét, akkor a négyszer 50 méteres vegyes staféta is a Müeg etemi Athletikai és Football-Club biztos zsákmánya lett volna. A versenyt több ezer főnyi közönség nézte végig. A részletes eredmények a következők:

1. **Fiúk uszóversenye** 50 méterre. Első Glück Sandor, második Vanaschi György.

2. **Kombinált uszás** 150 méterre. Első Scheff Otto, második Vendelin Kornél (B. A. K.)

3. **Staféta hatszor 50 méterre.** Első az I. W. A. S. K. „A“ stafétája.

4. **Hölgyek uszóversenye.** Első Zabourek Berta, második Engelsberg Elza.

5. **Bajnokság 1000 méterre.** Első Sheff Otto 16 perc 42 mp. alatt. Csak két harmadrendű bécsi uszó (Schuster és Wasil) állt ki Sheff ellen e versenyben, melyben tavaly Las Torres játszva verte meg a mostani bajnokot.

6. **Leányok versenye.** Első Tocigl Elda, második Engelsberg Elza.

7. **Hátón uszás 50 méterre.** Győző Vendelin Károly (B. A. K.), második Buchfelder Hermann.

8. **Ugró verseny.** Első Böhme (Neptun Drezda), második Kellner (Bécs).

9. **Gyorsuszás 50 méterre.** Első Rimánóczy (M. A. F. K.), dacára, annak, hogy két nagy ferde szögben félreuszott, második Sturm J. Bécs.

10. **Száz méteres mellúszás.** Első Elek (M. A. F. C.) második Seidl Berlin.

11. **Abbáziai uszók 50 méteres versenye.** Első Szász Sándor, második Tocigl.

12. **Füzdővendégek 100 méteres versenye.** Első Siller Farkas, második Bittner Antal.

13. **Staféta négyszer 50 méterre.** Első a W. A. C. stafétája, második az Elek, Fülöp, Belezny és Betrovitsból álló M. A. F. C. staféta.

A versenyeket tréfás számok és vízpoló mérkőzés követte.

— **A városi tisztviselők kérelme.** A városi tisztviselők még a nyáron beadványt intéztek a tanácshoz, melyben arra kérik, hogy a jelenlegi délelőtti és délutáni hivatalos órák helyett a hivatalos órákat egyhuzamban, reggel nyolc órától délután két óráig tartásuk meg. A tisztviselők méltányos s az adminisztrációt nem érintő kérelme felett a tanács eddig nem határozott.

— **Súlyos baleset.** Perpi Miklós negyvenhat éves buzini illetőségű kikötőmunkás ma az Ungaro-Crota „Duna“ gőzösen dolgozott. Munkaközben az emelődaru által a levegőbe emelt áruakomány oly szerencsétlenül ütötte el Perpit, hogy ájultan esett össze a fedélzeten. A mentők Perpit a kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy állapota igen súlyos, mert belső sérüléseket szenvedett.

— **A mentők működése.** A városi mentőállomás vezetője, Jellouscheg dr. most állította össze a mentők múlt havi működésének a kimutatását. A mentőstatisztika szerint a mentők 454 esetben nyújtottak első segítséget, hatvanegy beteget pedig a kórházba szállítottak.

— **Az osztrák Lloyd szeptemberi járatai. Főlakózi tengeri szolgálat:** A hesszáliai „A“ vonal gőzösei szeptember 10-én és 24-én rakodnak Fiumében, a menetrendben feltüntetett összes kikötők részére; a thesszáliai „B“ vonal gőzösei szeptember 17-én rakodnak Fiumében, a menetrendben foglalt összes kikötők számára; a görög és keleti „A“ vonal hajói Fiumében szeptember 12-én és 26-ikán rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére; ugyanezen járat „B“ vonalának gőzösei szeptember 5-én és 15-én fognak Fiumében rakodni az illető menetrendben foglalt kikötők részére. Végül a sziriai vonal gőzösei szeptember 11-én, 18-án és 25-én fognak rakodni Fiumében, a menetrendben feltüntetett összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: Az „Erzherzog Franz Ferdinánd“ gőzös, amely a trieszt—kobei vonalon közlekedik, szeptember 5-én rakodik Fiumében a menetrendben feltüntetett összes kikötők részére, átrakodással a vonatkozó kikötőkben.

x **Értesítés.** Alulírott értesítem igen tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget, hogy londoni tanulmány- és bevásárlási utamról visszatértem s az angol piac őszi és téli szövetudonságait beszereztem, melyek dus választékban már raktáron vannak.

Igen tisztelt vevőimet arra kérem, hogy rendeléseiket idejekorán eszközölni kegyeskedjenek, nehogy a szállítások késedelmet szenvedjenek.

Felöltöm, átmeneti kabátaim, sport- és sacco-öltönyeim versenyen kívül állanak és joggal állíthatom, hogy a szabóipar terén vevőimnek legtöbbet nyujtok és minden tekintetben való kielégítésre különös súlyt fektetek. Kiváló tisztelettel *Lóvy Enrico*, első rangú angol uri divatszabó, Fiume, Via Adamich (báró Zmaič-féle ház).

Távirat ◀▶ Telefon

Inzultált román képviselő.

NAGYSZEBEN, szept. 5. Mangra Vazul országgyűlési képviselőt tegnap délelőtt, mikor egyik itteni szálloda éttermébe belépett, az ifju románok megtámadták és szidalmakkal illették. Az inzultálás azért történt, mert az ifju románok haragusznak Mangrára, hogy a munkapártba belépett. A vizsgálat megindult.

Máriapócs koleramentes.

DEBRECEN, szept. 5. A fővárosi lapok riasztó hírekben közölték, hogy Máriapócs busujáró helyen koleragyanus esetek fordultak elő. Ma kiadott hatósági jelentés szerint a máriapócsi koleraesetekről szóló hírek alaptalanok.

Botrány miatt elmaradt közgyűlés.

ARAD, szept. 5. Az aradi tpartestületnek az új előjáróság megválasztására vonatkozó vonatkozó közgyűlési határozatát a rendőrség megsemmisítette, mert a választásnál politikai szempontok érvényesültek. Tegnap kellett volna az új közgyűlést megtartani, a megjelent tagok botrányos viselkedése miatt azonban a közgyűlést elhalasztották.

Vasuti karamból Zalaszentivánon.

ZALAEGRSZEG, szept. 5. A Zalaegerszegről Celedömök felé haladó személyvonat Zalaszentiván állomáson hibás váltóállítás következtében összeütközött egy tehervonattal. Két mozdony és négy kocsi megrongálódott, több utas megsebesült. A szombathelyi üzletvezetőség megindította a vizsgálatot.

Sikkasztó főtítkár öngyilkossága.

SÁTORALJAUJHELY, szept. 5. Az itteni ipari és értékesítő Intézetvezető főtítkára Horvát Árpád, a szövetkezet egész vagyonát elsikkasztotta és öngyilkos lett.

Zucker Henrik vizsgálati fogságban marad.

BUDAPEST, szept. 5. A budapesti királyi törvényszék vádтанácsa ma foglalkozott Zucker Henrik fővárosi bizottsági tag, üvegkereskedő felebezésével, melyet a vizsgálóbírónak a letartóztatást elrendelő végzése ellen adott be. A törvényszék vádтанácsa a vizsgálati fogság fenntartása mellett határozott. Zucker tudvalevőleg azért van letartóztatva, mert erős a gyanu, hogy a nagymezőutcai üvegárat több ízben maga gyujtotta fel.

Az olaszországi kolera.

RÓMA, szept. 5. A legutolsó huszonnégy órában a következő koleraesetekről érkezett hír:

A Foggia és Bari tartományokban 19 új megbetegedés és 15 halálozás történt, hat a régebbi esetekből. Legnagyobb volt a megbetegedések száma Barlettán, ahol hét új megbetegedés történt.

Az orsovai felhőszakadás.

ORSOVA, szept. 5. A mostani árviz óta Orsova és környéke a pusztulás képét mutatja. Az emberek az éjjeleket ébren töltik. A megáradt patakok gyökerestül kitépték fákat s állati hullákat sodornak magukkal. A Cserna folyó is kiöntött s a szennyes ár a völgyben mindenféle háztartási tárgyakat s állati hullákat visz. Viz alá kerültek a vasutas telepek összes lakóházai is. A teljes kár megállapítása csak hetek múlva lesz lehetséges.

Árvizbe fulladt mentők.

TURNSEVERIN, szept. 5. A Turnseverin-Palánka közti vonalon egy vonat az árviz miatt elakadt. A vesztelő vonat kiszabadítására a turnszeverini állomásról egy mozdonyt küldtek egy kocsival, melyben öt vasutas foglalt helyet. A kiegészítő vonat azonban a töltés alámosása miatt lefordult a sinekről s a hullámokba zuhant. Az öt vasutas az árviz áldozata lett.

Vasuti közlekedés beszüntetése.

BUDAPEST, szept. 5. Az államvasutak igazgatósága a legutóbbi orsovai felhőszakadás miatt bekövetkezett pályarongálásokra való tekintettel hivatalosan közli, hogy Karánsebes-Orsova állomások között a közlekedés fenakadt s a forgalmat bizonytalan időre fel kellett függeszteni.

Fiuméből való távozásom alkalmával összes ismerőseimnek és jó barátaimnak ez uton mondom Isten hozzádot.

Kiss S. Lajos

a De la Ville kávéház volt főpincére.

Fiatal gyakornok,

ki a magyar és német, vagy a magyar és olasz nyelveket bírja, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek-tere 6.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -

MAGYAR BOROK. □ □

- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

!! Használt és !! új iskola könyvek

:: kaphatók előírás szerint ::

A. ZANUTEL
könyvkereskedésében

Via Adamich. Telefon sz. 197.

Árjegyzék ingyen. Használt könyvek jutányos áron.

Cantrida "FIUME" vendéglő ●● a fürdővel szemben. ●●

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitűnő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyarárad bor.

Kőbányai polgári és duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. :: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

"DE LA VILLE"

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes

villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF

jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-

versenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:

ifju BUDAI KÁROLY

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.

:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT

:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak!

Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A "Continental" szálló volt tulajdonosa.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

:: Hangjegy- és könyvadásítás. ::

Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti áron

— Új tulajdonos: Platzner Arthur. —

Fiumei Ör- és Záró Intézet

Via Riva 2. - FIUME - Telef. II-10

- Elvállal mindennemű felügyeletet
- és pedig: villák, hajók, raktárak,
- telkek gyárok és mindennemű
- szabadon fekvő áru őrzését a
- :: legelőnyösebb feltételek mellett. ::

hajt

●●● "MAXIM" VARIETÉ ●●● Fiume, Lavatoio-utca (Kucich-ház)

Esténként fővárosi nívó álló előadások.

Fényes műsor!

Kezdeté 9 órakor.

Adria szálló és étterem

adamich és Adria utca FIUME Zmala palota
A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdőkkel és vilányos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.
Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúknban, szövött- és konfekció-árúknban.

Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, kőtények, valamint férfi és női fehérműk. Nyakkendő, esernyők és sítábotok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér

:: LA GRASTA TAMÁS ::

„OLLA“
bebizonyíthatólag a legjobb higiénikus Gummi különleges ség.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodam, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárúknban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien II 297 Praterstr. 57

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyárkezeskedik.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni;

„MERCUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászati terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a „MERCUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

Ujonnan épült!

BONVECCHIATI

:: szálloda és vendéglő ::

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.

Penzio borral naponként 10 lira.
Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Puntigami sör klmérése. :: :: Tiszta, ficom ház.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA.

Tekintettel azon körülményre, hogy a lisztárak az utóbbi időben tetemesen csökkentek elhatároztuk, hogy t. vevőinket szintén részesíteni fogjuk ezen árelőnyben és a kenyérárakat a következőképpen állapítottuk meg

fehér kenyér nullás lisztből	34 fillér	-	17 krajczár
házi	32	„	16
rozs	30	„	15

és kérjük a t. közönség szives pártfogását

Első fiumei kenyérgyár.

Tulajdonosok

Róth és Markovics

Via Gisella 3. szám.

Fióközlet:

Markovics S.-nál Via del Mercato coperto 3. sz.

„A TENGERPART“

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

229

Varieté Hotel Susák

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegekészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar ügyvezető.

Első Fiumei Magyar Karpitos és diszitő

Viale Deak 26 - FIUME - Viale Deak 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a leggyorsabbtól a legmodernebb berendezésig minden nemű karpitós, diszitő és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Garami József, utóda Eisler S. karpitos.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás (manicur pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállalhatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásban is eivégeztetnek.

Via Governo 2, II. em.

Telefon 11-89.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzio 2 percnnyire a Márkustértől. - Villanyvilágítás - Fürdő.

Telefon 1386.

Teljes penzio 7 lirától. - Szobák 2^{1/2} lirától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva A magyar vendégek részére jár „A TENGERPART“.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR“ NYOMDAJÁBN FIUME